

NYT DAGPENGENSYSTEM FOR SELVSTÆNDIGE

Afrapportering fra arbejdsgruppen om selvstændige i dagpengesystemet

Arbejdsgruppens rapport for selvstændige bygger på, at dagpengesystemet for lønmodtagere og selvstændige harmoniseres. Den nye dagpengemodel definerer ikke længere, om personen er selvstændig eller lønmodtager, men derimod personens aktiviteter, som det også er tilfældet i skattesystemet. Den nye model er mere objektiv og bygger i højere grad på registeroplysninger og digitale løsninger.

Hovedelementerne er:

- Nye definitioner baseret på personens aktiviteter, der i højere grad end i dag følger skattesystemet.
- Indkomstbaseret optjeningskrav, hvor al beskæftigelse tæller med.
- Ny digital model for selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse, hvor vurderingen sker på baggrund af oplysninger om løntimer i indkomst.
- Mulighederne for at arbejde deltids og samtidig modtage dagpenge harmoniseres med lønmodtagerne.
- Bedre muligheder for at opstarte selvstændig virksomhed på dagpenge. En virksomhed kan opstartes med henblik på at blive personens hovedbeskæftigelse.
- Forenklet og digital model for ophør af selvstændig virksomhed, der gælder ved ophør fra både hovedbeskæftigelse og bibeskæftigelse.

Nye definitioner baseret på personens aktiviteter, der i højere grad følger skattesystemet

Hovedelementet i den nye dagpengemodel er, at det ikke længere er personen, der defineres som selvstændig eller lønmodtager, men derimod personens aktiviteter, som det også er tilfældet i skattesystemet. Den nye dagpengemodel læner sig i langt højere grad op ad skattesystemet.

En persons aktiviteter kan inddeles i fire kategorier:

1. Lønmodtageraktiviteter
2. Aktiviteter i selvstændig virksomhed
3. Formueforvaltning
4. Fritidsbeskæftigelse

Ad 1) Lønmodtageraktiviteter

Lønmodtageraktiviteter defineres som aktiviteter, hvor:

- Der er sket en udbetaling af indkomst på baggrund af udstøttet beskæftigelse, der er i overensstemmelse med gældende overenskomster eller i øvrigt er udført på almindelige løn- og arbejdsvilkår.
- Der er betalt arbejdsmarkedsbidrag.
- Indtægten beskattes som personlig indkomst (A og B- indkomst).
- Aktivitet i et selskab, hvor der modtages løn udbetalt som A-indkomst, og hvor modtageren ikke har afgørende indflydelse i selskabet.

Medarbejdende ægtefæller:

Hvis der er indgået en lønftale i henhold til kildeskatteloven, anses en medarbejdende ægtefælle for at være lønmodtager.

Ad 2) Aktiviteter i selvstændig virksomhed

- En aktivitet defineres som selvstændig virksomhed, hvis der er tale om en virksomhed, der beskattes som selvstændig erhvervsvirksomhed eller er registreret med et CVR-/SE-nummer.
- Aktivitet, hvor overskud eller underskud beskattes som selvstændig erhvervsvirksomhed.
- Aktivitet i et selskab, hvor der modtages løn udbetalt som A-indkomst, og hvor modtageren har afgørende indflydelse i selskabet.
- Aktivitet, hvor der er modtaget ustøttet B-indkomst, der indgår i en virksomhed.

Afgørende indflydelse defineres ud fra ejerskabet. Der er afgørende indflydelse, hvis personen, dennes ægtefælle eller nærmeste familie ejer mindst 50 pct., eller en bestemmende andel af selskabets kapital eller af stemmerne i selskabet.

Medarbejdende ægtefæller

En medarbejdende ægtefælle anses for at være selvstændig, hvis pågældende ikke har en lønftale i henhold til kildeskatteloven.

Ad 3) Formueforvaltning

Formueforvaltning er aktiviteter, som personen ikke – eller kun i meget begrænset omfang – bruger tid på, og derfor påvirker aktiviteterne ikke ens dagpenge. Formueforvaltning kan hverken bruges til optjening af ret til dagpenge eller til satsberegningen. Aktiviteterne kan fortsætte hele dagpengeperioden, og eventuelle indtægter fradrages ikke i dagpengene.

Formueforvaltning kan f.eks. være køb og salg af aktier, anparters, obligationer og lignende værdipapirer. Det kan også være indtægter fra fast ejendom, f.eks. udlejning af enkeltværelser i ejerens private hus eller af et fritidshus, der også benyttes privat, eller passivt ejerskab af en virksomhed, hvor ejeren ikke har personligt arbejde i virksomheden, eller hvor virksomheden er bortforpagtet.

Ad 4) Fritidsbeskæftigelse

Fritidsbeskæftigelse anses som aktiviteter, der hverken er lønmodtageraktiviteter, selvstændige aktiviteter eller formueforvaltning, samt aktiviteter på en særlig liste.

Det følger af definitionen, at fritidsbeskæftigelse er på et meget lavt niveau, idet der er et krav om, at der ikke er en CVR-registrering. Ifølge gældende regler vil en momspligtig virksomhed med en omsætning over 50.000 kr. i løbet af 12 måneder skulle registreres med et CVR-nummer.

Udover disse regler anses også aktiviteter på en særlig liste for fritidsbeskæftigelse.

Timer brugt på fritidsbeskæftigelse skal modregnes i udbetalingen af dagpenge.

Liste over aktiviteter, der er fritidsbeskæftigelse:

- 1) Deltidslandbrug, hvis
 - personen har sin bopæl på landbruget,

- personen har drevet deltidslandbruget forud for ledigheden,
 - deltidslandbruget ikke udvides under ledigheden,
 - der som udgangspunkt ikke er ansat arbejdskraft,
 - personen har skriftligt på tro og love erklæret at stå fuldt til rådighed for arbejdsmarkedet som lønmodtager, og
 - personen har i gennemsnit haft mindst 130 timers lønmodtagerarbejde pr. måned inden for 6 måneder umiddelbart før ledighed eller har en samlet indtægt (A- og B-indkomst og overskud) på 218.000 kr. i det seneste afsluttede indkomstår op til ledighed og har ikke modtaget dagpenge.
- 2) Drift af én udlejningsejendom med op til 10 lejemål. Personen må kun i mindre omfang personligt udføre administration, små reparationer og viceværtfunktioner.
 - 3) Fredskov på højst 5 hektar. Fredskoven skal ligge på medlemmets faste bopæl eller fritidsbopæl.
 - 4) Egen vindmølle, eget solcelleanlæg eller lignende vedvarende energikilder, når personens arbejde herved er helt ubetydeligt.
 - 5) Biavl med højst 15 bistader.

Hvis aktiviteterne på den særlige liste opfylder kriterierne for at kunne defineres som selvstændig virksomhed, kan den ledige ved indplacering i dagpengesystemet vælge om:

- Aktiviteten skal være selvstændig virksomhed (kan dermed anvendes til optjening og satsberegning og er omfattet af tidsbegrænsningen)
- Aktiviteten er fritidsbeskæftigelse

Indtægterne fra fritidsbeskæftigelse kan ikke bruges til optjening og satsberegning, og arbejdstimerne modregnes i dagpengene. Fritidsbeskæftigelsen kan fortsætte hele dagpengeperioden.

Personer, der driver selvstændig virksomhed, får ret til at blive optaget som deltidsforsikrede.

Indkomstbaseret optjeningskrav

I det nye dagpengesystem optjenes dagpengeret, på grundlag af summen af al A-indkomst og B-indkomst (hvoraf der skal betales arbejdsmarkedsbidrag) og overskud af selvstændig virksomhed.

Definitioner vedr. indkomstgrundlag

Selvstændig virksomhed dækker over både personligt ejede virksomheder og selskaber, hvor ejeren har afgørende indflydelse.

Overskuddet i selvstændig virksomhed dækker derfor over det skattemæssige resultat for den selvstændige virksomhed fra selvangivelsen/årsopgørelsen samt den selvstændiges ejerandel af overskud i selskab, hvor personen har afgørende indflydelse (selskabsskattegrundlaget).

Indkomstgrundlaget vil dække over:

1. Lønmodtagerindkomst fra selvangivelsens/årsopgørelsens rubrik 11 (fratrullet A-indkomst udbetalt fra selskab, hvor ejeren har afgørende indflydelse)+12+14+15

2. Indkomst fra selvstændig virksomhed fra selvangivelsens/årsopgørelsens rubrik 111/112+20+37+ejerandel af selskabsskattegrundlaget (hvis afgørende indflydelse) + A-indkomst udbetalt i selskabet til ejeren med afgørende indflydelse.

Indkomsten fra selvstændig virksomhed indgår, hvis summen er positiv. Ved ændringer i beskatningsreglerne tilpasses rubriksnumrene til definitionerne. Rubrik 20 og rubrik 37 inkluderes ikke i alle tilfælde – f.eks. inkluderes indkomst fra fritidsbeskæftigelse og formueforvaltning ikke.

Indkomstgrundlaget vedrører bruttoindberetningen i rubrikkerne. Det betyder, at overskud i rubrik 111 udgør det samlede overskud i virksomheden i året, før der f.eks. fratrækkes overskud, som overføres til virksomhedsordningen.

I A-indkomst indgår eget ATP-bidrag og eget bidrag til arbejdsmarkedspensionsordninger med bortseelsesret.

Et samlet underskud i personens virksomhed skal ikke fratrækkes i A- og B-indkomsten. Der kan dog godt være underskud i en virksomhed, som opvejes af et overskud i en anden virksomhed. Indtægten fra den selvstændige virksomhed indgår således kun, hvis der er et samlet positivt nettooverskud for virksomhederne.

Ny optjeningsmodel

Trin 1: Retten til dagpenge er betinget af, at personen har en samlet indtægt på mindst 218.616 kr. (PL16) inden for de seneste 3 år fra selvstændig virksomhed og lønmodtageraktiviteter.

Trin 1 opgøres på månedsbasis, og det gælder, at der højst kan medregnes 18.218 kr. (PL16) pr. måned.

Trin 2: Hvis personen ikke opfylder optjeningskravet i trin 1, kan personen optjene alene på baggrund af den selvstændige virksomhed – her er optjeningsperioden 5 år. Indtægten skal være mindst 218.616 kr. (PL16) inden for de seneste 5 år.

Når en person melder sig ledig, vil a-kassen først undersøge, om personen har optjent dagpengeretten i trin 1. Er det ikke tilfældet, har personen mulighed for at optjene på baggrund af trin 2.

For begge trin gælder i lighed med reglerne for lønmodtagere, at optjeningsperioden kan forlænges med perioder, hvor der udbetales sygedagpenge, barseldagpenge, støtte til pasning af handikappet/alvorligt sygt barn/døende nærtstående.

TRIN 1: Forskydning af indkomstår for B-indkomst og overskud af selvstændig virksomhed
I hele år, hvor der er afsluttede indkomstår, tages A-indkomst fra elndkomst, B-indkomst fra selvangivelsen/årsopgørelsen og overskud af virksomhed. Optjeningsperioden opdeles i fire faser, hvor de forskellige indkomsttyper periodiseres.

B-indkomsten og positivt nettooverskud omregnes til et simpelt månedsgennemsnit, som summeres med A-indkomsten i de konkrete måneder. På den måde tælles indkomst op til grænsen på 18.218 kr. pr. måned med. Eksisterer den selvstændige virksomhed ikke i hele det afsluttede indkomstår, beregnes og fordeles det gennemsnitlige positive nettooverskud for de måneder, hvor virksomheden har eksisteret.

Se rapporten side 29 og 30 vedr. forskydning af indkomstår.

TRIN 2: optjening på baggrund af selvstændig virksomhed

Kan en person ikke optjene ret til dagpenge efter trin 1, så har personen i stedet mulighed for at optjene på baggrund af overskud fra selvstændig virksomhed tillagt A-indkomst udbetalt til ejeren med afgørende indflydelse fra selskabet de seneste 5 afsluttede indkomstsår. I trin 2 medregnes ikke lønmodtageraktiviteter – dvs. øvrig A- og B-indkomst.

Overstiger overskuddet tillagt A-indkomsten udbetalt til ejeren med afgørende indflydelse fra selskabet 218.616 kr. (PL16) inden for de seneste 5 afsluttede indkomstsår, er dagpengeretten optjent. Underskud i én selvstændig virksomhed modregnes i eventuelle overskud fra personens andre selvstændige virksomheder indenfor året. År med negativt skattemæssigt resultat fratrækkes ikke på tværs af årene.

Beregning af dagpengesats

Efter den nye model får alle mulighed for at få beregnet dagpengesatsen på baggrund af både selvstændig virksomhed og lønmodtageraktiviteter.

Den indtægt, der ligger til grund for opfyldelsen af optjeningskravet, bruges til at beregne dagpengesatsen, som det også er tilfældet for lønmodtagere.

Arbejdsgruppens anbefalinger vedr. beregning af dagpengesats:

Satsberegningen tager udgangspunkt i de samme typer af indtægter, som for optjeningsgrundlaget:

- Personer, der optjener på baggrund af **trin 1**, får beregnet sats på det samme indkomstgrundlag, og satsberegningen følger de nye regler for lønmodtagere.
- Personer, der optjener på baggrund af **trin 2**, får beregnet sats som gennemsnittet af de 2 år med de højeste indkomster inden for de seneste 5 afsluttede indkomstsår forud for ledigheden.
- Mindstesatsen afskaffes.

Optjening på baggrund af trin 1:

For de personer, der optjener på baggrund af optjeningsmodellens trin 1, tager satsberegningen udgangspunkt i den samlede indtægt de seneste 3 år. Samtidig lægges der op til, at satsberegningen følger de nye regler for lønmodtagere, *jf. Aftale om et tryggere dagpengesystem*, hvor der er tre trin i satsberegningen:

1. De 12 måneder med den bedste indkomst inden for de seneste 24 måneder forud for ledigheden.
2. Hvis der ikke inden for de seneste 24 måneder forud for ledigheden foreligger 12 måneder med indtægt, beregnes satsen på baggrund af gennemsnittet af alle måneder med indkomst inden for 24 måneder
3. Hvis der i 24 måneders perioden overhovedet ikke foreligger måneder med indtægt udvides beregningsperioden til 36 måneder.

Optjening på baggrund af trin 2:

For de personer, som kun kan optjene dagpengeretten på baggrund af optjeningsmodellens trin 2, foreslår arbejdsgruppen, at grundlaget for satsberegningen er:

- Overskud af selvstændig virksomhed og den selvstændige med afgørende indflydelses ejerandel af selskabets overskud (selskabsskattegrundlaget) tillagt A-indkomst udbetalt fra selskabet til ejeren med afgørende indflydelse
- Satsen beregnes ud fra gennemsnittet af de 2 år med de højeste indkomster indenfor de
- seneste 5 år. Det svarer i høj grad til de nuværende regler for beregning af dagpengesats for selvstændige.

I begge tilfælde forlænges beregningsperioden automatisk efter samme regler som optjeningsperioden. Satsen genberegnes også ved indplacering i ny dagpengeperiode svarende til de nye regler for lønmodtagere.

Arbejdsgruppen foreslår, at mindstesatsen afskaffes. Baggrunden er, at alle nu får mulighed for at sammenlægge indkomster.

Genoptjening

Arbejdsgruppen anbefaler, at genoptjeningsreglerne og omregningssatsen for genoptjening tager udgangspunkt i den foreslåede model for optjening, hvor man kan optjene på baggrund af trin 1 eller trin 2.

Genoptjeningsreglerne harmoniseres med reglerne for lønmodtagere, hvor udgangspunktet er, at man genoptjener på baggrund af timer og ikke indkomst. Samtidig udvides genoptjeningsreglerne for alle, så der er mulighed for at genoptjene ret til dagpenge på baggrund af både B-indkomst og indkomst fra selvstændig virksomhed, herunder bibeskæftigelse.

Konkret forslås det, at personer, som ikke har opbrugt dagpengeperioden eller har timer på beskæftigelseskontoen efter samme princip som for lønmodtagere, genoptjener retten til dagpenge i timer, og at genoptjeningen sker enten på baggrund af indberettede løntimer eller omregning af indkomst til timer.

Arbejdsgruppen anbefaler nye genoptjeningsregler

Alle, det vil sige lønmodtagere, selvstændige og personer med andre beskæftigelsesformer, som ikke har opbrugt deres dagpengeret, genoptjener retten til dagpenge i timer.

Genoptjeningen sker enten på baggrund af indberettede løntimer eller omregning af indkomst til timer:

- A-indkomst: sker i timer via registrerede løntimer fra eIndkomst.
- B-indkomst: omregnes til timer.
- Overskud: Overskud fra selvstændig virksomhed omregnes til timer.
- Omregningssatsen til *genoptjening* fastsættes på baggrund af indkomstkrauet til optjening af dagpenge (mindstelønnen) – 113,63 kr.
- Månedligt indkomstloft på 18.218 kr. (PL16) ved genoptjening på baggrund af aktiviteter, hvor indtægten omregnes til timer med omregningssatsen.
- Omregningssats til *modregning* fastholdes på 225,13 kr. (PL16).

Den foreslåede genoptjeningsmodel indebærer, at beskæftigelse fra før sidste indplacering kan tælle med til genoptjening. Det gælder dog kun beskæftigelse i selvstændig virksomhed, der ikke tidligere er indgået til opfyldelsen af tidligere optjeningskrav. Det skyldes, at det igangværende indkomstsår ikke indgår i optjeningen, men først i en eventuel genoptjening, når det er afsluttet.

Modellen betyder, at selvstændig bibeskæftigelse også kan bruges til optjening, hvilket ikke er muligt i dag.

Der vil være et månedligt indkomstloft på 18.218 kr. (PL16) ved genoptjening på baggrund af aktiviteter, hvor indtægten omregnes til timer med omregningssatsen. Efter omregningen af indtægter op til loftet kan timerne summeres med eventuelle løntimer fra elndkomst.

Det betyder, at omregningssatsen til genoptjening fremover nedreguleres til 113,63 kr. (218.616 kr./1924 timer).

Det betyder, at genoptjeningskravet er fastsat således, at personer med mindstelønninger også kan genoptjene retten til dagpenge på et år.

Omregningssatsen er i dag identisk for både genoptjening og modregning. Arbejdsgruppen foreslår imidlertid, at den nuværende omregningssats til modregning på 225,13 kr. (PL16) fastholdes for at sikre incitament til at arbejde.

Fleksibel genoptjening og karensdage

Muligheden for fleksibel genoptjening af op til et års ekstra dagpengeret er et af grundelementerne i det nye dagpengesystem for lønmodtagere. Alle ledige i dagpengesystemet, både dem, der er indplaceret som selvstændige, og lønmodtagere, har mulighed for at forlænge dagpengeperioden fleksibelt i forholdet 1:2, så én dags arbejde giver to ekstra dage med dagpenge. Der kan maksimalt optjenes 962 løntimer, som giver ret til en maksimal forlængelse af dagpengeperioden med et år inden for halvandet år.

Den fleksible genoptjening kan alene ske på baggrund af løntimer i elndkomst (A-og B-indkomst), der er registreret på den enkeltes beskæftigelseskonto efter indplaceringen i dagpengeperioden. B-indkomst omregnes til timer med omregningssatsen.

Arbejdsgruppen lægger op til, at det fastholdes, så indkomst fra selvstændig virksomhed ikke kan anvendes til den fleksible genoptjening. Det sikrer, at beskæftigelsen kan henføres til et bestemt tidspunkt, hvilket er vanskeligt at gøre på baggrund af overskud. Dog omregnes B-indkomsten til timer med den foreslående omregningssats.

Selvindberettede timer for arbejde i en selvstændig virksomhed kan ikke bruges til den fleksible genoptjening.

Ledige, der modtager dagpenge, tildeles en karensdag hver 4. måned, hvor de ikke får udbetalt dagpenge, hvis de inden for en periode på 4 måneder har haft mindre end 20 dages fuldtidsbeskæftigelse. Beskæftigelsen, der tæller med i regnskabet, baseres alene på indberettede løntimer i elndkomst (A- og B-indkomst). B-indkomst omregnes til timer med omregningssatsen. Arbejdsgruppen lægger op til, at reglerne for karens fastholdes, så indkomst fra selvstændig virksomhed ikke kan anvendes til at undgå karens. Dog omregnes B-indkomsten med den foreslåede omregningssats.

Bibeskæftigelse

Arbejdsgruppen anbefaler en ny afgrænsning mellem hoved- og bibeskæftigelse:

- Vurderingen af, om den selvstændige har drevet virksomhed som hoved- eller bibeskæftigelse, skal ske på baggrund af oplysninger om løntimer vedr. lønmodtageraktiviteter i elndkomst.
- Den selvstændige anses for at have drevet sin virksomhed som bibeskæftigelse, hvis pågældende ved indplaceringen har fået indberettet mindst 80 løntimer vedr. lønmodtageraktiviteter til elndkomst i gennemsnit pr. måned i de seneste 6 måneder forud for ledigheden. Der skal være mindst én løntime i 5 af de seneste 6 måneder inden ledighed. Kravet om 80 løntimer gælder kun ved indplacering.

- Betingelsen om, at virksomheden til enhver tid kan udføres uden for normal arbejdstid, afskaffes. Den selvstændige skal dog fortsat stå til rådighed for arbejdsmarkedet på fuld tid uden begrænsninger på grund af den selvstændige virksomhed.

Løntimerne skal vedrøre lønmodtageraktiviteter, og kravet om 80 løntimer gælder kun ved indplacering. A-indkomst udbetalt fra et CVR-nummer, hvor den selvstændige har afgørende ejerandel, eller B-indkomst, som inkluderes i overskuddet af en virksomhed, tæller ikke med. Selvindberettet dokumenteret B-indkomst, som ikke henføres til selvstændig virksomhed, kan medregnes.

Hvis den selvstændige virksomhed defineres som bibeskæftigelse, har den ledige dermed ret til dagpenge. Forudsætningen er dog, at man anses for at stå fuldt til rådighed for arbejdsmarkedet.

For deltidsforsikrede er løntimekravet på mindst 53 løntimer i gennemsnit pr. måned i de seneste 6 måneder inden ledighed. Det gælder stadig, at der skal være mindst én løntime i 5 af de seneste 6 måneder inden ledighed.

Det vil, som følge af gældende rådighedsregler, forsat ikke være muligt at modtage dagpenge, hvis personen kontraktmæssigt har forpligtet sig til at udføre arbejde, der gør, at den pågældende f.eks. ikke kan overtage arbejde med dags varsel.

Tidsbegrænsning for dagpenge samtidig med selvstændig bibeskæftigelse

Dagpengeperioden for selvstændig bibeskæftigelse nedsættes fra 78 uger til 30 uger.

Arbejdsgruppen anbefaler:

- Længden af tidsbegrænsningen for dagpenge med selvstændig bibeskæftigelse nedsættes fra 78 uger til 30 uger.
- Måneder med dagpenge forbruger af tidsbegrænsningen, uanset om der har været fradrag i dagpengene for den selvstændige bibeskæftigelse. Måneder, hvor der ikke udbetales dagpenge, tæller ikke med i tidsbegrænsningen.

Fritidsbeskæftigelse er ikke omfattet af det skærpede arbejdskrav. Se ovenfor under afsnittet om Nye definitioner i dagpengesystemet side [2](#).

Tidsbegrænsning for supplerende dagpenge og selvstændig bibeskæftigelse er sammenlagt 30 uger – summering af tællere

Arbejdsgruppen anbefaler:

Fremover er der kun én tæller, så summen af perioder med både supplerende dagpenge og selvstændig bibeskæftigelse, mens der modtages dagpenge, tilsammen ikke må overstige 30 uger inden for 104 uger.

I dag har man mulighed for først at modtage supplerende dagpenge i 30 uger som lønmodtager og bagefter have 78 uger med dagpenge samtidig med selvstændig bibeskæftigelse – under forudsætning af, at retten til dagpenge ikke er opbrugt.

Fleksibel forlængelse

Arbejdsgruppen anbefaler:

- Den fleksible forlængelse af tidsbegrænsningen for supplerende dagpenge skal også gælde for tidsbegrænsningen for dagpenge samtidig med selvstændig bibeskæftigelse.
- Forlængelsen kan bruges både sammen med deltidsbeskæftigelse som lønmodtager og selvstændig bibeskæftigelse.

- Tidsbegrænsningen kan også forlænges fleksibelt på baggrund af selvstændig virksomhed.
- Virksomheden skal have CVR-nummer i 6 måneder ved tidspunktet for forlængelse, inden den kan anvendes til at forlænge tidsbegrænsningen.

Med det nye dagpengesystem for lønmodtagere er det muligt fleksibelt at forlænge perioden med supplerende dagpenge med op til 12 uger. Ved udløb af retten til supplerende dagpenge efter 30 uger kan retten forlænges med 4 uger for hver måned, lønmodtageren har haft af mindst 146 timers ustøttet beskæftigelse.

Arbejdsgruppen foreslår, at den fleksible forlængelse af tidsbegrænsningen gælder – uanset om der er tale om supplerende dagpenge eller dagpenge samtidig med selvstændig bibeskæftigelse – netop som følge af, at der kun er én tæller.

Det betyder for det første, at de yderligere 12 uger, der kan forlænges med på baggrund af lønmodtagerbeskæftigelse, enten kan bruges som supplerende dagpenge eller sammen med selvstændig bibeskæftigelse.

For det andet betyder det, at tidsbegrænsningen kan forlænges fleksibelt på baggrund af selvstændig virksomhed på følgende måde:

- En person, som driver selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse samtidig med, at personen modtager dagpenge, vil få forlænget tidsbegrænsningen med 4 uger, hvis personen ikke modtager dagpenge i én måned på et vilkårligt tidspunkt, mens personen fortsat har sin selvstændige virksomhed.
- Der kan i alt forlænges med op til 12 uger, og forlængelsen kan også bruges til supplerende dagpenge.

Det kan f.eks. være en person med selvstændig bibeskæftigelse, som i én måned har mulighed for at få lidt lønmodtagerbeskæftigelse, men ikke nok til at forlænge tidsbegrænsningen fleksibelt. Hvis personen ikke får udbetalt dagpenge i den måned, bliver pågældendes tidsbegrænsning forlænget med 4 uger.

Genoptjening af ny periode med ret til supplerende dagpenge

Som reglerne er i dag, er det muligt at genoptjene retten til supplerende dagpenge ved 6 måneders lønmodtagerbeskæftigelse, eller hvis man har drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang i mindst 26 uger inden for 12 måneder.

Ifølge *Aftale om supplerende dagpenge og overskydende timer* kan retten til supplerende dagpenge for lønmodtagere fremover genoptjenes løbende. På den baggrund foreslår arbejdsgruppen, at der fremover løbende kan genoptjenes supplerende dagpenge på følgende måder:

- Ved 6 måneders lønmodtagerbeskæftigelse, svarende til 146 timer pr. måned, uden dagpenge.
- Ved en samlet indtægt (A- og B-indkomst samt overskud) i et år på 218.000 kr. uden dagpenge det pågældende år.

Genoptjeningen på baggrund af overskud fra selvstændig virksomhed bygger på en længere periode, end hvis der alene genoptjenes på baggrund af lønmodtagerbeskæftigelse.

Opstart af selvstændig virksomhed ved siden af dagpenge

Arbejdsgruppen anbefaler:

- Det skal være muligt at starte en selvstændig virksomhed op og samtidig modtage dagpenge, også selvom formålet er, at den selvstændige virksomhed skal blive ens hovedbeskæftigelse

Modregning

Arbejdsgruppen anbefaler, at reglerne for modregning i dagpengene af bibeskæftigelse i selvstændig virksomhed og B-indkomst ikke ændres. Det betyder følgende:

- Selvstændig virksomhed: Modregning sker time-for-time på baggrund af selvindberettede timer.
- B-indkomst, som henføres til selvstændig virksomhed: Modregning sker time-for-time på baggrund af selvindberettede timer.
- B-indkomst ved lønmodtagerarbejde: Beløbet omregnes til timer og henføres til de selvindberettede timer.

Ophør med drift af selvstændig virksomhed

Arbejdsgruppen foreslår nye og enklere ophørsformer.

Arbejdsgruppen anbefaler:

- Ophørsregler kommer til at gælde for ophør fra både hoved- og bibeskæftigelse.
- Personer kan maksimalt ophøre én gang indenfor hver dagpengeperiode efter første indplacering.
- Personer, som er ophørt én gang udover ophøret ved indplaceringen, skal genoptjene retten til at ophøre igen. Det sker, når personen har genoptjent retten til dagpenge og opfyldt kriterierne for genoptjening af supplerende dagpenge.
- Personer kan ikke længere ophøre midlertidigt med den selvstændige virksomhed.

Arbejdsgruppen lægger op til, at en person, som er ophørt én gang udover ophøret ved indplaceringen, skal genoptjene retten til at ophøre igen. Personen kan derfor først ophøre med en ny selvstændig virksomhed, når personen:

1. har genoptjent retten til dagpenge, og
2. har haft 6 måneders lønarbejde uden dagpenge eller et samlet overskud i ét år på 218.000 kr. uden dagpenge det pågældende år.

Punkt 2 svarer til reglerne for genoptjening af supplerende dagpenge.

Nye ophørsformer

Ophør via virk.dk

Arbejdsgruppen foreslår, at selvstændig virksomhed kan betragtes som ophørt i dagpengesystemet, hvis virksomheden/selskabet er afmeldt på virk.dk, og man har fremvist ophørsbeviset fra SKAT for a-kassen.

Konkret indebærer det, at når en virksomhed/et selskab vælger at lukke, skal ejeren afmelde virksomheden på virk.dk. Afmeldingen af virksomheden/selskabet indbefatter:

- Afmelding af CVR-nummer.
- At de skattemæssige forpligtigelser er overdraget eller afsluttede.
- At det er oplyst, at pågældende ikke har driftsmidler og varelager, eller at driftsmidler og varelager er afskrevet, solgt, overdraget eller hjemtaget.

Når ejeren afmelder virksomheden/selskabet, modtages en kvittering fra virk.dk, hvoraf det fremgår, om ejeren har solgt, overdraget eller hjemtaget driftsmidler og varelager. Afmeldingen overgår herefter til SKAT, som udsteder et ophørsbevis, når afmeldingen er godkendt.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der arbejdes på at finde en løsning, hvor a-kassen digitalt kan hente oplysningerne fra kvittering og ophørsbevis direkte fra virk.dk og SKAT. Ophør via virk.dk betyder, at den ledige ikke længere skal dokumentere for a-kassen, at driftsmidlerne er solgt. Den ledige kan fremover vælge at hjemtage driftsmidlerne ved at afregne momsen. Hvis der er tale om fuldt afskrevne driftsmidler, skal der ikke afregnes moms, og den ledige kan blot ophøre.

Ophør på tro og love, men afmeldelse på virk.dk senest efter 6 måneder

For ophør på tro- og love vil det gælde:

- At man inden for 6 måneder fra ophørstidspunktet får et ophørsbevis via virk.dk. Hvis det ikke lykkes, mister man retten til dagpenge. Arbejdsgruppen lægger ikke op til, at der skal være et tilbagebetalingskrav for de dagpenge, man allerede har modtaget.
- At man efter ophøret på tro- og love ikke driver erhvervsvirksomhed udover, hvad der kan anses for afvikling.
- At timer brugt til endelig afvikling skal medføre fradrag i dagpengene efter samme modregningsregler som ved bibeskæftigelse.

Hvis man mister retten til dagpenge, fordi man ikke får et ophørsbevis inden for de 6 måneder, kan man modtage dagpenge igen, når man har fået et ophørsbevis. I så fald behandles perioden indtil man har fået ophørsbeviset som en effektiv karantæne – dvs. der forbruges af dagpengeretten. Hvis man har genoptjent retten til dagpenge, kan man indplaceres i en ny periode.

Idet der er tale om ophør på tro og love, skal a-kassen i forbindelse med dagpengeudbetalingerne kontrollere for eventuel selvstændig virksomhed via opslag i de offentlige registre (f.eks. momsoplysninger), når oplysningerne er tilgængelige med henblik på at vurdere, om den ledige uretmæssigt er begyndt eller fortsat med at drive selvstændig virksomhed.

Karens

For ophør på tro og love vil der være 2 måneders karens før modtagelse af dagpenge. Hvis ophørsbeviset udstedes før de 2 måneder, vil der være minimum 3 ugers karens før modtagelse af dagpenge. Klip af dagpengeperioden begynder efter karensperioden.

For alle andre former for ophør vil den ledige have samme karens som ved gældende regler. Det vil sige 3 ugers karens før modtagelse af dagpenge ved ophør og 1 uges karens før modtagelse af dagpenge ved konkurs.

Den længere karensperiode før dagpenge ved ophør på tro og love vil tilskynde til, at den ledige vælger at afhænde driftsmidler og ophører med virksomheden.

Ophør ved udtræden af virksomhed med flere ejere

Hvis virksomheden ikke totalophører, f.eks. fordi der er flere ejere, og kun den ene ejer udtræder, er det ikke muligt at få et ophørsbevis via virk.dk.

I stedet foreslår arbejdsgruppen, at den kvittering, som en person får, når der ændres ejerforhold på virk.dk, bruges som dokumentation for ophør, når personen ikke længere er registreret som ejer. Betingelsen er, at man træder helt ud af virksomheden.

Ophør ved udtræden af selskaber med flere ejere

Arbejdsgruppen foreslår, at en person kan ophøre fra et selskab med flere ejere ved at ændre ejerforholdene i Det Offentlige Ejerregister, og at personen betragtes som ophørt, hvis personen ikke længere har afgørende indflydelse i selskabet.

Man kan altså stadig eje en mindre del af en virksomhed, selvom man anses for ophørt.

Ophør ved udtræden af selskaber som eneejer

Hvis en person derimod er eneejer af et selskab, og det ikke overdrages/sælges til andre, foreslår arbejdsgruppen, at personen kan anses for ophørt, hvis personen omdanner selskabet til et holdingselskab (kapitalselskab) og i den forbindelse ændrer formålsparagraffen for selskabet til formueforvaltning.

Personen skal anmelde til Erhvervsstyrelsen, at formålsparagraffen for selskabet ændres til formueforvaltning. Samtidig skal personen på tro og love angive, at der ikke er erhvervsaktivitet i virksomheden. Dette er en lempelse i forhold til gældende regler, hvor det er et krav, at man skal kunne dokumentere, at driftsmidler og varelager er afhændet.

Ophør ved konkurs og tvangsauktion

Arbejdsgruppen anbefaler, at de gældende regler for ophør ved konkurs videreføres. Det betyder, at en person fortsat anses som ophørt, når der er afsagt konkursdekret og senest ugedagen efter, at skifteretten har modtaget konkursbegæringen.

Ophør ved bortforpagtning og udleje

Arbejdsgruppen anbefaler, at de gældende regler for ophør ved bortforpagtning og udleje videreføres.

Det betyder, at selv om en virksomhed ikke endeligt er ophørt, kan en person fortsat blive anset for ophørt mere end midlertidigt, hvis personen dokumenterer, at virksomheden er bortforpagtet eller udlejet ved en skriftlig og gensidig uopsigelig kontrakt.

Arbejdsgruppen har ikke besluttet længden af perioden, hvor forpagtningskontrakten skal være gensidigt uopsigelig, som i dag er mindst 5 år. Dette vil skulle fastsættes nærmere.

Det er endvidere en betingelse, at personen eller pågældendes ægtefælle ikke i forpagtnings- eller udlejningsperioden er beskæftiget i virksomheden.

Ophør for medarbejdende ægtefæller

Medarbejdende ægtefæller kan i det nuværende system ophøre på tro og love. Den medarbejdende ægtefælle og ægtefællen skal erklære, at den medarbejdende ægtefælle er udtrådt af virksomheden. Det skal også fremgå af erklæringen, at den medarbejdende ægtefælle ikke længere udfører nogen form for opgaver i virksomheden. Den medarbejdende ægtefælle er ophørt, når a-kassen har modtaget erklæringen.

Arbejdsgruppen foreslår, at medarbejdende ægtefæller, som tidligere har fået overført en del af ægtefællens overskud på selvangivelsen, fortsat kan ophøre på tro og love – præcist som det er muligt i dag. Det samme gælder for medarbejdende ægtefæller, som ikke har en lønaftale efter kildeskatteloven.

Medarbejdende ægtefæller, hvor der er indgået lønaftale efter skattelovgivningen, anses efter de nye definitioner ikke for at drive selvstændig erhvervsvirksomhed, men sidestilles med lønmodtageraktivitet, for så vidt angår optjening og satsberegning.

Den medarbejdende ægtefælle skal derfor heller ikke ophøre for kunne få ret til dagpenge.

I stedet angives det på tro og love på ledighedserklæringen, at de ikke længere arbejder i ægtefællens virksomhed.

Medarbejdende ægtefæller med lønftale er dog – ligesom medarbejdende ægtefæller uden lønftale – omfattet af 3 ugers karensskema, da de i et vist omfang selv bestemmer, hvornår de stopper lønudbetalingen/arbejdet i virksomheden (ophører). Desuden kan de kun stoppe lønudbetaling/arbejdet i ægtefælles virksomhed én gang udover indplaceringen. Derefter skal retten genoptjenes på samme vilkår som aktiviteter i selvstændig virksomhed.

Ophør for medejende ægtefæller

For medejende ægtefæller, som er anført med en ejerandel af ægtefællens virksomhed på virk.dk, foreslår arbejdsgruppen de samme ophørsregler som ved udtræden af en virksomhed med flere ejere.

Det betyder, at den medejende ægtefælle betragtes som ophørt, hvis ændringen i ejerforhold er blevet indberettet på virk.dk. Kvitteringen for, at personen ikke længere er registreret som ejer, bruges som dokumentation for ophør.

Hvis den medejende ægtefælle ikke står registreret med en ejerandel på virk.dk, men derimod står opført i SKATs registre som medhæftende for virksomheden/selskabet, foreslår arbejdsgruppen, at den medhæftende ægtefælle kan udtræde ved en tro- og love-erklæring, som det også er tilfældet for medarbejdende ægtefæller. Det skal også fremgå af erklæringen, at den medhæftende ægtefælle ikke længere udfører nogen form for opgaver i virksomheden. Det vil endvidere være en forudsætning, at registrering i SKATs registre som medhæftende ophører. Ophør ved tro og love er en lempelse i forhold til gældende regler.

Arbejdsgruppen anbefaler vedr. ophør:

- Der kan ophøres ved at afmelde virksomheden/selskabet på virk.dk og fremvise ophørsbeviset fra SKAT for a-kassen.
- Personer, som ikke umiddelbart kan ophøre på virk.dk, og derfor ikke kan få et ophørsbevis med det samme, kan udfylde en tro- og love erklæring om, at virksomheden/selskabet er ophørt. Efter udfyldelsen af tro og love-erklæringen har personen 6 måneder til at få et ophørsbevis, ellers mistes resten af dagpengeperioden. Der er dog ikke et tilbagebetalingskrav. Timer brugt på afvikling af virksomheden medfører fradrag i dagpengene.
- Personer, der udtræder fra en virksomhed med flere ejere, ophører med kvitteringen fra virk.dk for ændrede ejerforhold.
- Personer kan ophøre fra et selskab med flere ejere ved at ændre ejerforholdene i Det Offentlige Ejerregister. Personen er ophørt, hvis personen ikke længere har afgørende indflydelse.
- Personer, som omdanner selskabsformålsparagraf til formueforvaltning og endvidere på tro- og love erklærer, at der ikke er erhvervsaktivitet i virksomheden, anses som ophørt.
- Gældende regler for ophør ved konkurs og tvangsauktion videreføres.
- Gældende regler for ophør ved bortforpagtning og udleje videreføres. Der skal tages særskilt stilling til længden af perioden, hvor forpagtningskontrakten skal være gensidig uopsigelig. Kravet er i dag mindst 5 år.
- Medarbejdende ægtefæller, som har fået overført en del af ægtefællens overskud på selvangivelsen, kan ophøre på tro og love, ligesom gældende regler.
- Medarbejdende ægtefælle med lønftale efter skattelovgivningen, skal ikke ophøre med virksomheden for at blive dagpengeberettiget, da den medarbejdende ægtefælles aktiviteter i virksomheden betragtes som lønmodtageraktiviteter.

- Medejende ægtefæller, som ikke står registreret med en ejerandel på virk.dk, men som står opført i SKATs registre som medhæftende for virksomheden/selskabet, kan udtræde ved en tro og love-erklæring om, at den medhæftende ægtefælle er udtrådt af virksomheden.
- Medejende ægtefæller, som er anført med en ejerandel på virk.dk af ægtefællens virksomhed, ophører ved kvitteringen for ændrede ejerforhold.

Kilde: Arbejdsgruppen om selvstændige i dagpengesystemet - bm.dk

Se [rapporten om et nyt dagpengesystem for fremtidens arbejdsmarked](#)